

نقد علمی: خطای امتیازبندی در نسخه فارسی مقیاس پیامد آسیب و استئوآرتریت زانو

نقدی بر مقاله:

“Validation of a Persian-version of Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) in Iranians with knee injuries. Osteoarthritis Cartilage 2008 Oct; 16(10): 1178-82”

زهرا سادات رضائیان^۱

مقاله کوتاه

تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۷/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۵/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۳/۲۵

توجه به معنی آیتم‌های S4 و S5، نوشتار متن عبارت این آیتم‌ها باید متفاوت باشد تا در هنگام امتیازدهی به پاسخ‌های پیشنهادی، الگوی امتیازدهی یکسانی قابل اجرا باشد.

جدول ۱. اشتباه در موقعیت گزینه‌های پاسخ در بخش علایم Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) در نسخه فارسی در مقایسه با نسخه اصلی

آیتم	عبارت	نسخه انگلیسی (امتیاز)	نسخه فارسی (امتیاز)
S4	آیا می‌توانید	همیشه (۴)	هرگز (۴)
	زانوی خود را به	اغلب (۳)	به ندرت (۳)
	طور کامل صاف	گاهی (۲)	گاهی (۲)
	کنید؟	به ندرت (۱)	اغلب (۱)
S5	آیا می‌توانید	همیشه (۴)	هرگز (۴)
	زانوی خود را به	اغلب (۳)	به ندرت (۳)
	طور کامل خم	گاهی (۲)	گاهی (۲)
	کنید؟	به ندرت (۱)	اغلب (۱)
		هرگز (۰)	همیشه (۰)

بر عکس، توسعه دهندگان به جای این کار، متن عبارات گزینه‌های پاسخ را معکوس کردند؛ یعنی اولین گزینه آن‌ها «همیشه» است که به تدریج به سمت «هرگز» تغییر می‌کند. این واقعیت در زمان بومی‌سازی به فارسی مورد توجه قرار نگرفته است. به طور کلی، نسخه بومی‌سازی شده پرسش‌نامه‌ها از همان قاعده امتیازدهی نسخه اصلی پیروی می‌کند. با این حال، موقعیت نامناسب گزینه‌های پاسخ در آیتم‌های S4 و S5 نسخه فارسی KOOS، انتقال اطلاعات را گیج‌کننده کرده است؛ چرا که گزینه اول نسخه فارسی S4 و S5 نشان دهنده بدترین (نه بهترین) وضعیت مفصل می‌باشد؛ به طوری که انتخاب گزینه اول برای این موارد به این معنی است که آزمودنی‌ها نمی‌توانند زانوی خود را به طور کامل صاف یا خم کنند. اگر کاربر به اندازه کافی دقیق باشد، ممکن است این

مقدمه

در جهان امروز، ثبت سابقه پزشکی و ارزیابی بالینی، اجزای اساسی مراقبت‌های بهداشتی است. از آنجایی که معیارهای فرایند (Process measures) مانند داده‌های مختلف پیراپزشکی، همبستگی ضعیفی را با معیارهای پیامد (Outcome measure) نشان می‌دهند، اندازه‌گیری مستقیم پیامدهای بالینی با استفاده از ابزارهای استاندارد، یک نیاز حیاتی در بالین و تحقیقات به شمار می‌رود (۱). با گسترش بیشتر همکاری‌های بین‌المللی در پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با سلامت و مطالعات چند ملیتی در سراسر جهان، لازم است معیارهای وضعیت سلامت، هم‌زمان به زبان‌های مختلف مورد استفاده قرار گیرد (۲). اگرچه بسیاری از پرسش‌نامه‌ها در ابتدا به زبان انگلیسی تهیه می‌شوند، اما مطالعات بهداشتی حتی در کشورهای انگلیسی زبان نیز شامل جمعیت مهاجر می‌باشد (۲). بنابراین، با به کارگیری دقیق فرایند علمی بومی‌سازی، محققان می‌توانند با اطمینان در مورد بیماری‌های مختلف، پیامدهای آن‌ها و نتایج درمان در جمعیت‌های مختلف بحث کنند (۲).

مقیاس KOOS اولین بار در سال ۱۹۹۸ توسط پروفسور Roos و همکاران ساخته شد که جنبه‌های مختلف عوارض ناشی از مشکلات زانو را در افراد جوان و میانسال ارزیابی می‌کند (۳). صلواتی و همکاران KOOS را در آسیب‌های زانو (۴) و نیز به دنبال بازسازی رباط صلیبی قدامی (Anterior cruciate ligament) یا ACL (۵) به فارسی بومی‌سازی کردند. با وجود دستورالعمل امتیازدهی (۶) و راهنمای کاربری منتشر شده در وبسایت رسمی پرسش‌نامه KOOS (<http://www.koos.nu>) (۷)، گزینه‌های پاسخ سوالات چهارم و پنجم در بخش علایم نسخه فارسی به صورت معکوس مرتب شده‌اند. جدول ۱ این اشتباه را نشان داده است.

در شکل ۱ این اشتباه در موقعیت به خوبی قابل مشاهده است. در نسخه اصلی KOOS، اولین گزینه پاسخ برای همه موارد در همه زیرکلاس‌ها «هرگز/ هیچ‌کدام» می‌باشد که قرار است به عنوان امتیاز صفر نمره داده شود؛ چرا که بهترین وضعیت مفصل زانو را نشان می‌دهد. اگر آزمودنی گزینه‌های دیگر را انتخاب کند، وضعیت مفصل بدتر می‌شود. آخرین انتخاب که نشان دهنده بدترین وضعیت مفصل است، همیشه امتیاز ۴ را دریافت می‌کند. با

۱- استادیار، مرکز تحقیقات اختلالات اسکلتی-عضلانی و گروه فیزیوتراپی، دانشکده علوم توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
نویسنده مسؤول: زهرا سادات رضائیان؛ استادیار، مرکز تحقیقات اختلالات اسکلتی-عضلانی و گروه فیزیوتراپی، دانشکده علوم توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
Email: zrezaeian@rehab.mui.ac.ir

اصلی ترجمه شده‌اند، اما محققان ترتیب گزینه‌های پاسخ را بر عکس کردند. از آنجایی که هیچ راهنمای امتیازدهی برای کاربران فارسی وجود نداشت که به این موضوع اشاره کند، با وجود پذیرفته شدن این تصحیح توسط محققان (۸) و انتشار آن، مشاهده شد که بسیاری از محققان فارسی زبان هنوز امتیازدهی را طبق نسخه اصلاح شده انجام نمی‌دهند. از آنجایی که مجله «استوآرتريت و غضروف» در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰ انتشار این نقد را نپذیرفت، تصمیم بر آن شد که در مجله «پژوهش در علوم توان‌بخشی» به عنوان یکی از مجلات پراستناد دو زبانه در ایران انتشار یابد.

تشکر و قدردانی

نویسنده مراتب قدردانی خود را از سامانه <http://www.koos.nu> که فرم اصلاح شده نسخه فارسی KOOS را در سال ۲۰۲۰ منتشر کرد اعلام می‌دارد.

نقش نویسندگان

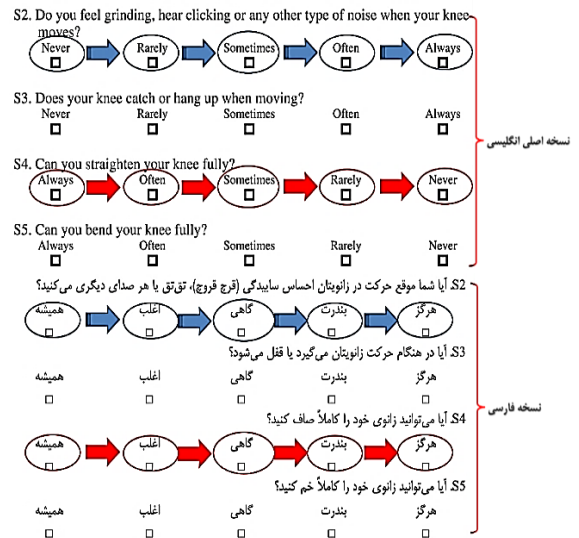
تمام مراحل از طراحی، ایده‌پردازی و جستجوی متون تا تنظیم و نگارش دست‌نوشته توسط زهرا سادات رضائیان انجام شده است.

منابع مالی

این مطالعه فاقد حامی مالی می‌باشد. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل و گزارش آن‌ها، تنظیم دست‌نوشته و تأیید نهایی مقاله برای انتشار اعمال نظر نداشته است.

تعارض منافع

نویسنده دارای تعارض منافع نمی‌باشد. دکتر رضائیان هزینه این پروژه را به صورت شخصی تأمین نمود و از سال ۱۳۹۱ به عنوان استادیار فیزیوتراپی در گروه فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مشغول به کار می‌باشد.

شکل ۱. مقایسه گزینه‌های پاسخ S4 و S5 با گزینه‌های S2 و S3 در نسخه اصلی و فارسی

قرارگیری اشتباه را کشف کند و آن را در حین انتقال داده‌ها به نرم‌افزار آماری در نظر بگیرد. از سوی دیگر، اگر بر اساس دستورالعمل کاربری عمل کند، ممکن است به اشتباه نمره ۴ را برای افرادی که اولین گزینه (هرگز) را در هر دو مورد انتخاب کرده‌اند، گزارش کند. در نهایت، این مسأله ممکن است منجر به تفسیر نادرست داده‌ها و بسیاری از قضاوت‌های نادرست بیشتر در بالین و تحقیقات شود. به همین ترتیب، این مسأله حتی ممکن است ویژگی‌های روان‌سنجی که پیش‌تر برای نسخه فارسی KOOS گزارش شده بود (۴، ۵) را تحت تأثیر قرار دهد. بدیهی است که ساختار و بیان سؤالات در زبان‌های مختلف، متفاوت است. در ترجمه فارسی، عبارات S4 و S5 به درستی و به بهترین شکل برای نسخه

ارجاع: رضائیان زهرا سادات. نقد علمی: خطای امتیازبندی در نسخه فارسی مقیاس پیامد آسیب و استوآرتريت زانو (نقدی بر مقاله: "Validation of a Persian-version of Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) in Iranians with knee injuries. Osteoarthritis Cartilage 2008; 16(10): 1178-82"). پژوهش در علوم توان‌بخشی ۱۴۰۰؛ ۱۷: ۱۱۰-۲.

References

- Bellamy N. Science of assessment. *Ann Rheum Dis* 2005; 64(Suppl 2): ii42-5.
- Beaton DE, Bombardier C, Guillemin F, Ferraz MB. Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine (Phila Pa 1976)* 2000; 25(24): 3186-91.
- Roos EM, Roos HP, Lohmander LS, Ekdhahl C, Beynon BD. Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS)--development of a self-administered outcome measure. *J Orthop Sports Phys Ther* 1998; 28(2): 88-96.
- Salavati M, Mazaheri M, Negahban H, Sohani SM, Ebrahimi MR, Ebrahimi I, et al. Validation of a Persian-version of Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) in Iranians with knee injuries. *Osteoarthritis Cartilage* 2008; 16(10): 1178-82.
- Salavati M, Akhbari B, Mohammadi F, Mazaheri M, Khorrani M. Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS); reliability and validity in competitive athletes after anterior cruciate ligament reconstruction. *Osteoarthritis Cartilage* 2011; 19(4): 406-10.
- Roos EM. KOOS Scoring 2012 [Online]. [cited 2012 Aug]; Available from: URL: <http://www.koos.nu/KOOSscoring2012.pdf>
- Roos EM. KOOS User's Guide 1.1 Updated August 2012 1 [Online]. [cited 2012 Aug 1]; Available from: URL: <http://www.koos.nu/KOOSusersguide2012.pdf>
- Rezaeian ZS. Updated version of the Persian KOOS July 2017 to version LK 2.0 [Online]. [cited 2017 Aug 11]; Available from: URL: http://www.koos.nu/koopersianLK2_0.pdf

Commentary: Scoring Flaw in the Persian Version of Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score

A comment on “Validation of a Persian-version of Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) in Iranians with knee injuries. Osteoarthritis Cartilage 2008 Oct;16(10):1178-82”

Zahra Sadat Rezaeian¹

Short Communication

Abstract

“Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score: KOOS” assesses aspects of knee-related complications in young- and middle-aged individuals suffering from various knee injuries. Salavati et.al cross-culturally adapted KOOS into Persian. However, the answer options for the fourth and fifth questions in the symptom section of the Persian version are ordered in reverse. Since there was not any scoring guide for Persian users that pointed out this issue, in spite that the correction is now accepted and cited by <http://www.koos.nu>, I decided to publish this commentary in Journal of Research in Rehabilitation Sciences as one of the highly cited bilingual journals in Iran. Considering this correction will definitely make the researches involving the Persian-speaking population more accurate and valid.

Keywords: Knee injury; Osteoarthritis; Score; Validation; Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score

Citation: Rezaeian ZS. Commentary: Scoring Flaw in the Persian Version of Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score: A comment on “Validation of a Persian-version of Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS) in Iranians with knee injuries. Osteoarthritis Cartilage 2008 Oct;16(10):1178-82”. J Res Rehabil Sci 2021; 17: 110-2.

Received date: 15.06.2021

Accept date: 16.08.2021

Published: 07.10.2021

1- Assistant Professor, Musculoskeletal Research Center AND Department of Physical Therapy, School of Rehabilitation Sciences, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

Corresponding Author: Zahra Sadat Rezaeian; Assistant Professor, Musculoskeletal Research Center AND Department of Physical Therapy, School of Rehabilitation Sciences, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
Email: zrezaeian@rehab.mui.ac.ir